

Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland

Protocol meldcode veilig thuis

Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland

Vastgesteld door CMT februari 2019

Op 1 juli 2013 is de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Deze wet stelt het gebruik van een meldcode verplicht voor professionals bij (mogelijke) signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hieronder valt ook seksueel geweld, eer gerelateerd geweld, ouderenmishandeling en vrouwelijke genitale verminking. De wet geldt voor professionals die werken in de sectoren: gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie. De meldcode bestaat uit een stappenplan, waarin staat wat je als professional moet doen bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is dus een handelingsprotocol. Doel van de wet is niet het melden, maar hulp op gang krijgen.

Vanaf 1-1-2019 heeft er een aanscherping van de wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling plaatsgevonden. Dit is noodzakelijk omdat er onvoldoende grip is op onveilige situaties in de thuissituatie van kinderen. Alle vormen van ernstig en/of structureel geweld moet op de radar van Veilig Thuis komen. Veilig Thuis gaat vanaf 1-1-2019 de signalen over onveilige situaties bundelen. Het doel hiervan is duurzame veiligheid kunnen bieden aan de kinderen.

De verbeterde Meldcode bevat een afwegingskader toegespitst op de eigen beroepspraktijk, waarmee medewerkers van de scholen kunnen afwegen of het noodzakelijk is een melding te doen bij Veilig Thuis. Dit betekent dat medewerkers van de scholen in stap 4 en 5 van de Meldcode onder andere afwegen of er sprake is van acute of structurele onveiligheid.¹ Deze afwegingen worden vastgelegd in een dossier. In een protocol wordt vastgelegd wie er meldt, wie de gesprekken voert met de betrokkenen.

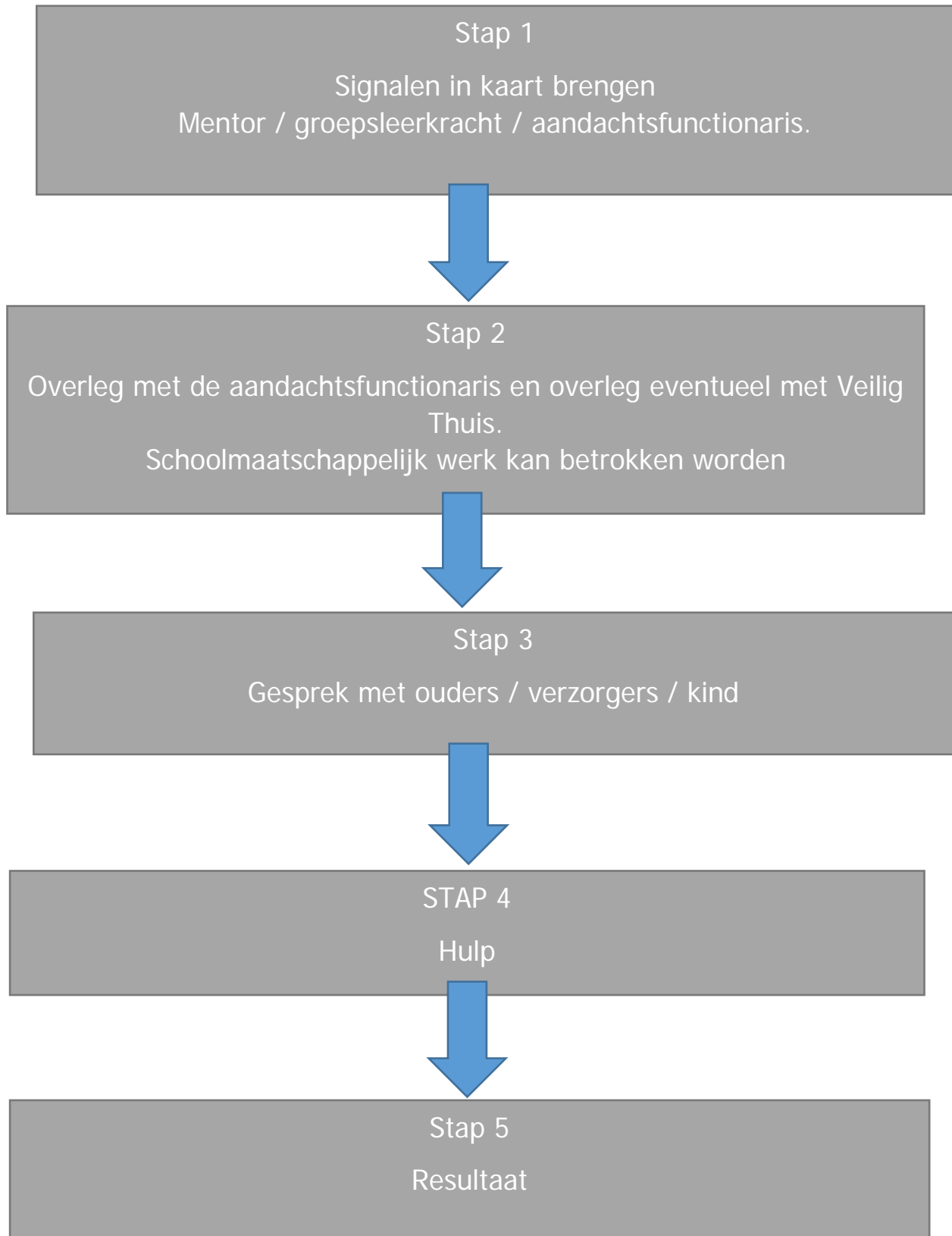
¹ <https://www.veiligthuishollandsmidden.nl/professionals/digitale-meldcode/>

Binnen SPVOZN is het protocol met betrekking tot de verbeterde meldcode als volgt:

- Er wordt gewerkt middels een stappenplan (zie bijlage 1).
- Op iedere locatie binnen SPVOZN wordt een aandachtsfunctionaris aangewezen. Deze persoon zal vermeld worden op de website van de locaties.
- De aandachtsfunctionaris zal door de mentor, intern begeleider of de leerkracht geïnformeerd worden over de vermoedens van een onveilige situatie voor de leerling.
- Zorgen worden besproken in het zorgteam van de betreffende locatie.
- Zorgen worden door het zorgteam vastgelegd in een schaduw dossier. Er wordt *niets* vastgelegd in SOM of ParnasSys.
- Gesprekken met de betrokkenen worden bij voorkeur met meerdere personen gevoerd.
- Veilig Thuis kan nog steeds geraadpleegd worden voor advies. Een echte melding bij Veilig Thuis wordt pas gemaakt als alle geboden hulp tot onvoldoende verbetering van de situatie leidt.
- Een **melding** bij Veilig Thuis wordt gedaan door de aandachtsfunctionaris van de betreffende locatie.

Bijlage 1

Stappenplan verbeterde meldcode veilig thuis

1. Vermoeden wegen

Stappen 1 t/m 3 zijn doorlopen en:

- A. Op basis van de stappen is er geen actie nodig. Het dossier wordt vastgelegd en gesloten.
- B. Er is een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling. Het bevoegd gezag van SPVOZN is op de hoogte (in geval het vermoeden door de schoolmedewerker wordt geconstateerd).

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 schat het bevoegd gezag (functionarissen en bevoegd gezag)/ leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid

A: NEE → Ga verder naar afweging 3.

B: JA of twijfel → direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. HULP

Is er iemand binnen onze school of onze ketenpartners in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE → melden bij Veilig Thuis die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder.

B: JA → Ga verder met afwegingsvraag 4 HULP.

4. HULP

Aanvaarden de betrokkenen hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE → Melden bij Veilig Thuis.

B: JA → hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem een casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afwegingsvraag 5.

5. RESULTAAT

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/ of herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE → melden bij Veilig Thuis.

B: JA → hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen.

Bijlage 2

Begrippen en definities

Algemene meldnormen (leidende principes ten behoeve van afwegingskaders)

Het doen van een melding bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld of mogelijke kindermishandeling is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

Meldnorm A	In ALLE gevallen van acute onveiligheid en/ of structurele onveiligheid.
Meldnorm B	In alle ANDERE gevallen waarin de aandachtsfunctionaris meent dat hij gelet op zijn competenties zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/ of kindermishandeling.
Meldnorm C	Als een aandachtsfunctionaris die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de veiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Acute onveiligheid, structurele onveiligheid en disclosure

Acute onveiligheid	
Definitie	Een leerling is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling schat een medewerker van de school allereerst en voortdurend in of een betrokkenen acuut (levens) gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen , de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> - Door geweld toegebrachte verwonding die medische verzorging behoeft - (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe - Poging tot verwurging - Wapengebruik - (Vermoeden van) seksueel misbruik, seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar - Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)- partner, kinderen of familielid te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking - Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot +100 jaar, waaronder onthouden van voedsel - Als een ouder/ verzorger (medische) klachten/ aandoeningen bij een kind aandikt/ verzint (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. - Vrijheid beperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn voor de leerling van de school. - Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suicidepoging, automutilatie, acuut psychisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs - Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging) van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling - Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene - Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken - Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van een herhaling van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller van voortduren van onveiligheid (plegerschap en slachtofferschap) in de toekomst.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> - Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige (psychosociale, relationele) problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/ of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden - Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken - Escalerende vormen van stalking in een partnerrelatie - Minderjarige die geregeld getuige is van huiselijk geweld tussen ouders - Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben - Minderjarigen die geregeld (fysiek) mishandeld worden

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een medewerker van de school om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	<p>Als een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een medewerker van de school om hulp vraagt bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid van zichzelf of gezinsleden</p> <p>Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/verzorgers bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex)partner stalking, huwelijksdwang, mensenhandel, eer gerelateerd geweld en oudermishandeling.</p> <p>Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgcacties tussen de medewerker van de school, aandachtsfunctionaris, Veilig Thuis en het slachtoffer. Bij de keuze voor wel/niet melden, staat de veiligheid van het slachtoffer altijd voorop.</p>